

Les verges de Ravenna

Dll, 22/11/2021 per Josep Lligadas

[Una font que raja sempre](#)

Josep Lligadas

Si heu tingut la sort d'anar a Ravenna i visitar aquelles magnífiques esglésies i els seus esplèndids mosaics, recordareu, sens dubte, els de Sant'Apollinare Nuovo. Doncs sobre aquests mosaics voldria parlar avui i comentar-ne un detall, que evidentment és totalment secundari, però que crec que diu molt sobre les fixacions que històricament han marcat la tradició cristiana.

A les parets laterals de l'església, en la filera més baixa de mosaics, a la banda dreta, hi veiem una processó d'homes amb túniques blanques i una corona a les mans, que, seguint sant Martí, que era el titular de l'església quan els mosaics es van fer, al segle VI, avancen cap a Jesucrist que està assegut en un tron. I a la banda esquerra, hi veiem una processó de dones, amb túniques daurades i també amb una corona a les mans, que, seguint els tres Reis Mags, avancen cap a la Mare de Déu que té a la falda el Nen Jesús. Cada home i cada dona du escrit sobre el cap el seu nom.

Doncs bé. Resulta que, a totes les guies turístiques, a totes les descripcions dels mosaics, i fins i tot en una tesi doctoral publicada a Brasília i que es troba a internet, expliquen que la de la dreta és una processó de màrtirs, i la de l'esquerra, de verges. I no. A la processó de l'esquerra, hi ha certament les verges màrtirs més conegudes, com Cecília, Agnès, Eulàlia, Llúcia o Àgata. Però també hi ha altres màrtirs que no eren verges, com les nord-africanes Perpètua i Felicitat. De Perpètua ens n'ha arribat una mena de diari de presó que no sabem com es devia escriure, però on s'explica, per exemple, els problemes que tenia per donar allà de mamar al seu fill. I de Felicitat sabem que va tenir un fill a la presó mateixa.

És evident que la processó de la dreta és d'homes màrtirs, i la de l'esquerra de dones màrtirs, independentment en tots dos casos del seu estat de vida. Però deu estar molt fixat en els estrats més profunds de la tradició cristiana que el millor senyal de santedat d'una dona és la seva virginitat, més que no pas la seva fidelitat a Jesús fins a entregar la vida per ell. Els qui van fer els mosaics, certament, no ho veien així.